

Opis modułu kształcenia

Nazwa modułu (przedmiotu)		Medycyna ratunkowa			Kod podmiotu	ZAR, ZCN
Kierunek studiów		lekarski				
Profil kształcenia		ogólnoakademicki				
Poziom studiów		jednolite studia magisterskie				
Specjalność		-				
Forma studiów		stacjonarne / niestacjonarne				
Semestr studiów		IX, X,XI,XII				
Zajęcia z zakresu nauk klinicznych zabiegowych						Tak
Tryb zaliczenia przedmiotu		Egzamin po XII semestrze			Liczba punktów ETCS : 5	Sposób ustalania oceny z przedmiotu
Formy zajęć i inne	Liczba godzin zajęć					
	całkowita	praca studenta	zajęcia kontaktowe	Sposoby weryfikacji efektów kształcenia w ramach form zajęć	waga w %	
Wykłady	5	0	5	Egzamin testowy / Zaliczenie pisemne	20	
Seminaria	20	0	20			
Ćwiczenia	55	0	55	Obserwacja ciągła, zaliczenie praktyczne	60	
Samokształcenie	70	70	-	Przygotowanie materiałów i prezentacji	20	
Razem:		150	70	80	Razem:	100%
Kategoria efektów	Lp.	Efekty kształcenia dla modułu (przedmiotu)			Sposoby weryfikacji efektu kształcenia	Efekty kierunkowe
Wiedza	1.	Zna i rozumie przyczyny, objawy, zasady diagnozowania oraz postępowania terapeutycznego w odniesieniu do najczęstszych chorób wymagających interwencji chirurgicznej, z uwzględnieniem odrębności wieku dziecięcego, w tym w szczególności: a) ostrych i przewlekłych chorób jamy brzusznej, b) chorób klatki piersiowej, c) chorób kończyn i głowy, d) złamań kości i urazów narządów			Egzamin testowy / Zaliczenie pisemne	F.W1
	2.	Zna aktualne wytyczne resuscytacji krążeniowo-oddechowej noworodków, dzieci i dorosłych			Egzamin testowy / Zaliczenie pisemne	F.W7
	3.	Zna zasady funkcjonowania zintegrowanego systemu państwowego ratownictwa medycznego			Egzamin testowy / Zaliczenie pisemne	F.W8
	4.	Zna i rozumie przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w przypadku najczęstszych chorób ośrodkowego układu nerwowego w zakresie: a) obrzęku mózgu i jego następstw, ze szczególnym uwzględnieniem stanów nagłych, b) innych postaci ciasnoty wewnątrzczaszkowej z ich następstwami, c) urazów czaszkowo-mózgowych			Egzamin testowy / Zaliczenie pisemne	F.W13
	5.	Zna w podstawowym zakresie problematykę transplantologii zabiegowej, wskazania do przeszczepienia nieodwracalnie uszkodzonych narządów i tkanek oraz procedury z tym związane			Egzamin testowy / Zaliczenie pisemne	F.W14
	6.	Zna zasady wysuwania podejrzenia oraz rozpoznawania śmierci mózgu			Egzamin testowy / Zaliczenie pisemne	F.W15
	7.	Zna zasady prowadzenia badań naukowych, obserwacyjnych i doświadczalnych oraz badań in vitro służących rozwojowi medycyny			Egzamin testowy / Zaliczenie pisemne	B.W34
	8.	Zna podstawy medycyny opartej na dowodach.			Egzamin testowy / Zaliczenie pisemne	D.W20

Umiejętności	1.	Wykonuje doraźne unieruchomienie kończyny, wybiera rodzaj unieruchomienia konieczny do zastosowania w typowych sytuacjach klinicznych oraz kontroluje poprawność ukrwienia kończyny po założeniu opatrunku unieruchamiającego	Zaliczenie praktyczne	F.U8
	2.	Zaopatruje krwawienie zewnętrzne	Zaliczenie praktyczne	F.U9
	3.	Wykonuje podstawowe zabiegi resuscytacyjne z użyciem automatycznego defibrylatora zewnętrznego i inne czynności ratunkowe oraz udziela pierwszej pomocy	Zaliczenie praktyczne	F.U10
	4.	Działa zgodnie z aktualnym algorytmem zaawansowanych czynności resuscytacyjnych	Zaliczenie praktyczne	F.U11
	5.	Ocenia stan chorego nieprzytomnego zgodnie z obowiązującymi międzynarodowymi skalami punktowymi	Zaliczenie praktyczne	F.U21
	6.	Rozpoznaje objawy narastającego ciśnienia śródczaszkowego	Zaliczenie praktyczne	F.U22
	7.	Korzysta z baz danych, w tym internetowych, i wyszukuje potrzebną informację za pomocą dostępnych narzędzi;	Zaliczenie praktyczne	B.U11
	8.	Wyjaśnia różnice między badaniami prospektywnymi i retrospektywnymi, randomizowanymi i kliniczno-kontrolnymi, opisami przypadków i badaniami eksperymentalnymi oraz szereguje je według wiarygodności i jakości dowodów naukowych;	Zaliczenie praktyczne	B.U13
	9.	Krytycznie analizuje piśmiennictwo medyczne, w tym w języku angielskim, oraz wyciąga wnioski w oparciu o dostępną literaturę;	Zaliczenie praktyczne	D.U17
Kompetencje społeczne	1.	Zna zasady pracy w grupie;	Ocenianie ciągłe przez nauczyciela (obserwacja), obserwacja pracy studenta, dyskusja w czasie zajęć, opinie kolegów	D.W15
	2.	Przestrzega wzorców etycznych w działaniach zawodowych;		D.U12
	3.	Wykazuje odpowiedzialność za podnoszenie swoich kwalifikacji i przekazywanie wiedzy innym;		D.U15

Prowadzący

Forma zajęć	Prowadzący zajęcia (tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko)
Wykłady	lek. Radosław Marciniak
Seminaria	dr hab. n. med. Lech Krawczyk, dr n. med. Jarosław Wilk, lek. Radosław Marciniak, mgr Adam Ubych, prof. dr hab. n. med. Piotr Ładziński, dr hab. n. med. Wojciech Kaspera, dr hab. n. med. Marek Kawecki
Ćwiczenia praktyczne	dr hab. n. med. Lech Krawczyk, dr n. med. Jarosław Wilk, lek. Radosław Marciniak, mgr Adam Ubych, dr n. med. Michał Stasiowski, mgr Jadwiga Chynał, lek. Małgorzata Starzewska, lek. Aleksandra Pluta, mgr Robert Latacz, prof. dr hab. n. med. Piotr Ładziński, dr hab. n. med. Wojciech Kaspera, dr n. med. Aleksandra Antosz, dr n. med. Halla Kamińska, dr hab. n. med. Marek Kawecki, lek. Grzegorz Kniefel, kpt. Przemysław Małoszewski, mł. bryg. Tomasz Koza

Treści kształcenia

Wykłady	Semestr IX, X, XI,XII	Metody dydaktyczne	wykład z prezentacją multimedialną, film	
Lp.	Tematyka zajęć			Liczba godzin
1.	Wprowadzenie do symulacji medycznej w medycynie ratunkowej			2
2.	Nagłe zatrzymanie krążenia. Aktualne standardy BLS i ALS. Rokowanie w chorobie poresuscytacyjnej. Krytyczne podejście do wyników publikacji naukowych (zasady EBM)			3
Razem liczba godzin:				5

Seminarium	Semestr IX, X, XI, XII	Metody dydaktyczne	prelekcja, prezentacje multimedialne, pokaz, dyskusja dydaktyczna, analiza przypadków
Lp.	Tematyka zajęć		Liczba godzin
1.	Układ oddechowy: ocena wydolności oddechowej, metody udrażniania dróg oddechowych, wspomaganie oddychania i wentylacja mechaniczna		1
2.	Odrębności w resuscytacji dzieci		
3.	Układ krążenia: ocena wydolności krążeniowej, zaburzenia rytmu serca, elektroterapia, leczenie wstrząsu		1
4.	Farmakoterapia w resuscytacji. Rozwiązywanie trudnych problemów medycznych w oparciu o badania naukowe. Planowanie badań naukowych w tym zakresie.		1
5.	NZK u pacjentów urazowych		1
6.	Odrębności w resuscytacji dzieci		1
7.	Zasady organizacji i struktura Państwowego Systemu Ratownictwa Medycznego. Podstawy prawne działania ratownictwa medycznego w Polsce. Ustawa o Państwowym Ratownictwie Medycznym. Kataklizmy, katastrofy i wypadki masowe. Zagrożenia bronią biologiczną i chemiczną. Skażenie promieniotwórcze, choroba popromienna – priorytety i strategia postępowania. Patofizjologia, epidemiologia urazów – przedziały śmiertelności w urazach, pojęcie „złotej godziny”. Wypadki masowe i katastrofy – zasady segregacji poszkodowanych w wypadkach masowych i katastrofach. Kolejność i zakres udzielanej pomocy doraźnej. System ochrony zdrowia wobec zagrożeń związanych z terroryzmem. Zagrożające życiu zatrucia środkami farmakologicznymi i substancjami toksycznymi. Doraźne postępowanie w ostrych zatruciach lekami, środkami chemicznymi, toksycznymi (m.in. dymami, tlenkiem węgla, alkoholem) – płukanie żołądka, neutralizacja środków chemicznych. Zasady dekontaminacji. Zadania i aktualna rola Lotniczego Pogotowia Ratunkowego.		6
8.	Rola intensywnej terapii w systemie ratownictwa medycznego. Praktyczna ocena ciężkości i rozległości obrażeń ciała na podstawie obowiązujących skal. Ocena świadomości poszkodowanego. Współczesna koncepcja organizacji systemu opieki w obrażeniach czaszkowo-mózgowych u dorosłych i dzieci. Wczesne postępowanie w obrażeniach czaszkowo-mózgowych		4
9.	Zasady rozpoznawania i leczenia różnych rodzajów wstrząsu. Zasady prowadzenia płynoterapii oraz stosowania krwi i preparatów krwiopochodnych w stanach nagłego zagrożenia życia.		
10.	Obrażenia kręgosłupa i rdzenia kręgowego – specyfika postępowania na miejscu wypadku i podczas transportu. Udar mózgu, krwotok śródczaszkowy – diagnostyka, postępowanie, możliwości terapeutyczne w praktyce medycyny ratunkowej. Zasady postępowania w obrażeniach twarzoczaszki (w tym gałki ocznej).		3

9.	Epidemiologia oparzeń, zasady oceny ciężkości urazu termicznego. Przedlekarska i lekarska pomoc na miejscu zdarzenia. Kwalifikacja do transportu chorego oparzonego. Wstrząs w urazie termicznym, zasady leczenia, praktyczna nauka stosowania reguł przetoczeniowych. Zabezpieczenie chorego na czas transportu do ośrodka referencyjnego.	2
Razem liczba godzin:		20

Ćwiczenia praktyczne	Semestr IX, X, XI, XII	Metody dydaktyczne	wprowadzenie teoretyczne, pokaz dydaktyczny, ćwiczenia na fantomach i modelach, ćwiczenia symulacyjne, dyskusja moderowana, analiza przypadków
Lp.	Tematyka zajęć		Liczba godzin
1.	<p>Praktyczna ocena czynności układu krążenia i oddechowego – wskazania do rozpoczęcia zabiegów reanimacyjnych. Kryteria rozpoznania zgonu. Podstawowe zabiegi resuscytacyjne (BLS, PBLS) – ćwiczenia na fantomach oraz symulacja nagłego zatrzymania krążenia w warunkach pozaszpitalnych. Zasady stosowania automatycznego defibrylatora zewnętrznego (AED). Zabezpieczenie drożności dróg oddechowych: wentylacja workiem samorozprężalnym z maską twarzą, zakładanie rurki ustno-gardłowej, intubacja dotchawicza. Zastosowanie masek krtaniowych, konikotomia, tracheotomia, zgłębnikowanie żołądka – ćwiczenia na fantomach. Zaawansowane zabiegi reanimacyjne u dorosłych (ALS) i dzieci (PALS) – symulacje nagłego zatrzymania krążenia w warunkach szpitalnych i pozaszpitalnych. Nagłe zatrzymanie krążenia w sytuacjach szczególnych – symulacje stanu astmatycznego, ostrego incydentu wieńcowego i innych stanów zagrożenia życia.</p>		18
2.	<p>Ostre stany kardiologiczne w medycynie ratunkowej. Ostra niewydolność krążenia. Zawał mięśnia sercowego. Zagrożające życiu zaburzenia rytmu serca. Zasady rozpoznawania i leczenia wstrząsu kardiogenego.</p> <p>Pomoc doraźna u kobiet ciężarnych w różnych stanach zagrożenia życia. Obrażenia ciała u ciężarnej – rozpoznanie, postępowanie i transport. Zasady odebrania porodu w warunkach pozaszpitalnych</p> <p>Obrażenia klatki piersiowej w mnogich obrażenia ciała u dorosłych i dzieci. Obrażenia narządów jamy brzusznej u dorosłych i dzieci – tępe urazy brzucha, rany klute i postrzałowe. Zasady postępowania ratunkowego.</p> <p>Metaboliczne i endokrynologiczne schorzenia zagrażające życiu chorego - hipoglikemia, hiperglikemia, przełom nadnerczowy i tarczycowy.</p> <p>Doraźna pomoc chorym z odmrożeniami, porażonych piorunem lub prądem. Postępowanie ratunkowe z osobą tonącą. Patofizjologia utonięć, choroby wysokościowej.</p>		7
3.	<p>Techniki intensywnej terapii w medycynie ratunkowej:</p> <p>W leczeniu schorzeń OUN – elementy badania neurologicznego pacjentów, interpretacja badań radiologicznych, nakłucie lędźwiowe, zasady monitorowania i leczenia ciasnoty wewnątrzczaszkowej.</p> <p>W niewydolności oddechowej. Wspomaganie i monitorowanie oddechu – wentylacja respiratorami (prezentacja przypadków). Zasady wykonywania punkcji i drenażu w odmie i krwiaku jamy opłucnowej. Bronchoskopia (pokaz). Konikotomia. Tracheotomia przezskórna.</p> <p>W niewydolności krążenia. Ocena EKG czynności serca. Monitorowanie parametrów krążenia (OCŻ, NIBP, IBP, CO i inne). Dostępy do naczyń centralnych i obwodowych. Nakłucia tętnic. Sposoby wykonania wenepunkcji, wenesekcji, punkcja worka osierdziowego w tamponadzie serca. (prezentacja przypadków).</p> <p>W ostrych zagrożeniach pochodzenia brzuszego. Diagnostyka i postępowanie (krwawienia do jamy brzusznej, OZT, ostra niewydolność wątroby i dróg żółciowych). Zasady przeprowadzania diagnostycznego płukania jamy otrzewnowej, laparoskopii diagnostycznej, endoskopii itp. Wskazania do interwencji operacyjnej.</p> <p>W ostrych schorzeniach układu moczowego – zatrzymanie moczu, cewnikowanie pęcherza moczowego, ocena diurezy, zakładanie przetoki pęcherzowej. Ostra niewydolność nerek. Terapia nerkozastępcza (hemodializa, hemofiltracja)</p> <p>W zagrożeniach pochodzenia infekcyjnego. Diagnostyka, sposoby identyfikacji zakażenia. Zasady antybiotykoterapii.</p> <p>Definitywna stabilizacja złamań różnych okolic ciała (prezentacja przypadków). Intensywna pielęgnacja chorych. Zasady żywienia.</p> <p>Praktyczna zastosowanie tzw. analizatorów parametrów krytycznych.</p> <p>Diagnostyka inwazyjna i nieinwazyjna w stanach zagrożenia życia z uwzględnieniem ultrasonografii, tomografii komputerowej, rezonansu magnetycznego, wideoskopii.</p> <p>Standardy funkcjonowania i wyposażenia szpitalnego oddziału ratunkowego (SOR).</p> <p>Wymagania kadrowe, struktura wewnętrzna /obszary/ SOR. Rola, zadania i wzajemne relacje SOR z innymi jednostkami szpitala. Zasady przyjmowania i przekazywania pacjentów. Obowiązujące zasady postępowania i procedury realizowane w SOR. Profil</p>		8

	<p>chorych leczonych w szpitalnym oddziale ratunkowym na przykładzie doświadczeń Oddziału funkcjonującego w WSS nr 5 im. Św. Barbary w Sosnowcu (prezentacja przypadków).</p> <p>Możliwości definitywnego leczenia w SOR. Kompleksowa diagnostyka i zaopatrzenie, w tym stabilizacja złamań różnych okolic ciała. Techniki medyczne w medycynie ratunkowej w różnych stanach chorobowych w tym w stanach zagrożenia życia. Postępowanie z chorym nieprzytomnym, niewydolnym oddechowemu, po nagłym zatrzymaniu krążenia, ofiarami wypadków drogowych i innych zdarzeń nagłych. Strategia wobec ofiar urazów wielonarządowych. Elementy badania pacjentów, diagnostyka różnicowa, interpretacja badań obrazowych itp. Przygotowanie SOR na wypadek katastrof, wypadków masowych oraz zagrożeń zewnętrznych i wewnętrznych. Zajęcia praktyczne w obszarach SOR. Zasady działania zespołowego i postępowania interdyscyplinarnego.</p> <p>Monitorowanie parametrów życiowych chorych w SOR. Diagnostyka inwazyjna i nieinwazyjna. Możliwości diagnostyki obrazowej przy łóżku chorego. Wykorzystanie ultrasonografii, tomografii komputerowej, nuklearnego rezonansu magnetycznego, wideoskopii i innych metod diagnostycznych w praktyce SOR.</p>	
4.	<p>Rozpoznanie i pomoc doraźna w obrażeniach wielonarządowych z uwzględnieniem obrażeń czaszkowo-mózgowych i kręgosłupa. Zasady postępowania z chorymi nieprzytomnymi. Pomoc doraźna w innych stanach nagłych u dorosłych i dzieci – postępowanie u chorych z zespołem drgawkowym, napadem padaczki, udarem mózgowym, zapaleniem opon mózgowych. Sposoby bezpiecznego ułożenia chorego w zależności od rodzaju obrażeń ciała. Ułożenie w pozycji bocznej bezpiecznej.</p> <p>Doraźne zaopatrzenie obrażeń twarzoczaszki i gałki ocznej.</p> <p>Opanowanie techniki zakładania opatrunków na rany pourazowe, oparzenia, odmrożenia itp.</p> <p>Praktyczne sposoby tamowania zewnętrznych krwotoków żylnych i tętniczych na miejscu wypadku. Opanowanie techniki chirurgicznego opracowania ran. Zasady zaopatrywania doraźnego ran penetrujących, z ciałem obcym itp.</p>	5
5.	<p>Badanie ABCDE - rozpoznawanie dziecka w stanie zagrożenia życia</p> <p>Gorączka u dziecka - najczęstszy powód skierowania do SOR</p> <p>Duszność - przyczyny, diagnostyka i leczenie</p> <p>Drgawki u dzieci - przyczyny i postępowanie</p> <p>Ostre reakcje alergiczne u dzieci - przyczyny, diagnostyka i leczenie</p> <p>Odwodnienie u dziecka - najczęstsze przyczyny, diagnostyka i leczenie</p> <p>Wstrząs - rodzaje, przyczyny, diagnostyka i leczenie</p> <p>Rozpoznanie cukrzycy u dziecka - diagnostyka i leczenie. Hipoglikemia - diagnostyka i leczenie</p> <p>Zatrucia u dzieci - diagnostyka, leczenie, profilaktyka</p>	5
6.	<p>Oparzenia w urazie wielonarządowym. Doraźne zabiegi chirurgiczne w oddziale leczenia oparzeń. Miejscowe zaopatrywanie rany oparzeniowej. Ćwiczenia praktyczne w oddziale intensywnej terapii oparzeń.</p> <p>Kwalifikacja do leczenia tlenem hiperbarycznym w stanach zagrażających życiu (zatrucia wziewne, piorunujące infekcje, choroba dekompresyjna, zator powietrzny, zator naczyń siatkówki). Ćwiczenia praktyczne w pracowni hiperbarii tlenowej oraz sprzęż w komorze hiperbarycznej.</p>	4
7.	<p>Organizacja ratownictwa medycznego w strefie zagrożenia w najczęstszych wypadkach (w zakresie ratownictwa drogowego, technicznego, chemicznego i ekologicznego). Zasady współdziałania służb ratownictwa medycznego i technicznego na miejscu wypadku.</p> <p>Zabezpieczenie miejsca wypadku przed jego wtórnymi skutkami z uwzględnieniem bezpieczeństwa poszkodowanych i ratowników.</p> <p>Koordinacja działań poszukiwawczo-ratowniczych z udziałem różnych służb ratownictwa medycznego i pozamedycznego z uwzględnieniem zakresu i kolejności działań.</p> <p>Praktyczne zadania służb ratownictwa medycznego na różnych szczeblach organizacyjnych - podstawowym, wojewódzkim i regionalnym.</p> <p>Zasady medycznego zabezpieczenia imprez masowych - imprezy sportowe, artystyczne, zgromadzenia. Organizacja pomocy medycznej w rzadkich sytuacjach specjalnych - wypadki lotnicze, morskie, budowlane, ekologiczne.</p> <p>Prezentacja sprzętu technicznego będącego na wyposażeniu pozamedycznych służb ratunkowych – środki łączności, komputerowe bazy danych, środki radiolokacyjne itp.</p>	8
Razem liczba godzin:		55

Semestr XII Ćwiczenia		
Tematyka zajęć zapewnia realizację następujących procedur obowiązkowych z dzienniczka praktyk wg Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 28 sierpnia 2017 r.:		
STANDARDOWE PROCEDURY MEDYCZNE (nr wg Dz.Ustaw)		
Pomiar tętna -A Nieinwazyjny pomiar ciśnienia tętniczego - A Monitorowanie parametrów życiowych przy pomocy kardiomonitora - A Wprowadzenie rurki ustno-gardłowej - A Posługiwanie się pulsoksymetrią – A Prowadzenie wentylacji wspomaganej - B Prowadzenie wentylacji zastępczej -B Pobieranie obwodowej krwi żyłnej -A Założenie wkłucia obwodowego- A Wykonanie wstrzyknięcia dożylnego, domięśniowego i podskórnego –A Pobieranie krwi tętniczej -A Pobieranie arterializowanej krwi włóśniczkowej -A Wykonanie prostych testów paskowych, pomiar stężenia glukozy we krwi –A Nakłucie jamy opłucnowej – B Płukanie żołądka – A Wykonanie i interpretacja standardowego elektrokardiogramu spoczynkowego - A Wykonanie kardiowersji elektrycznej i defibrylacji serca –B Nakłucie lędźwiowe -B Zaopatrzenie krwawienia zewnętrznego - A Doraźne unieruchomienie kończyny a także wybór rodzaju unieruchomienia koniecznego do zastosowania w typowych sytuacjach klinicznych - A		
ZŁOŻONE CZYNNOŚCI MEDYCZNE (nr wg Dz.Ustaw)		
Przeprowadzenie wywiadu lekarskiego z pacjentem dorosłym, w tym z pacjentem w wieku podeszłym - A Przeprowadzenie pełnego i ukierunkowanego badania fizykalnego - A Ocena stanu ogólnego, stanu przytomności i świadomości pacjenta - A Przeprowadzenie diagnostyki różnicowej najczęstszych chorób osób dorosłych – A Interpretacja badań laboratoryjnych – A Ocena stanu pacjenta nieprzytomnego – A Rozpoznanie stanów nagłego zagrożenia życia i zasady postępowania w tych stanach – A Rozpoznanie stanu po spożyciu alkoholu, środków odurzających lub substancji psychotropowych - A Monitorowanie stanu pacjenta zatrutego -A Zastosowanie podstawowego leczenia w ostrych zatruciach – A Rozpoznanie agonii i stwierdzenie zgonu pacjenta – A Ocena stanu noworodka –A Leczenie tlenem - A Prowadzenie podstawowych czynności ratunkowych, z wyszczególnieniem pacjentów do ukończenia 18. roku życia i pacjentów dorosłych, w tym z użyciem fantomów - A Działanie w algorytmie zaawansowanych czynności ratunkowych, z wyszczególnieniem pacjentów do ukończenia 18. roku życia i pacjentów dorosłych, w tym z użyciem fantomów - A Rozpoznawanie objawów narastającego ciśnienia śródczaszkowego – A Rozpoznanie objawów lekozależności i zaplanowanie jej leczenia - A Przetoczenie krwi i jej składników oraz preparatów krwiopochodnych – B Znajomość zasad postępowania w przypadku wystąpienia powikłań poprzetoczeniowych –B Znajomość zasad postępowania okołoperacyjnego -B Kwalifikowanie pacjenta do operacji ze wskazań nagłych i planowych –B Postępowanie w stanie wstrząsu urazowego oraz obrażeń wielonarządowych –B		
umiejętność A – czynności z nią związane student wykonuje prawidłowo i w pełni samodzielnie, umiejętność B – student zna zasady wykonywania czynności z nią związanych, potrafi przy nich asystować.		

Samokształcenie	Metody dydaktyczne	korzystanie z zasobów biblioteki, korzystanie z baz danych, w tym internetowych
------------------------	---------------------------	---

Zgodnie z Regulaminem Studiów SUM w Katowicach przy zaliczeniu na ocenę i egzaminach stosuje się następującą skalę ocen:

OCENA	SŁOWNIE
5	bardzo dobry
4,5	ponad dobry
4	dobry
3,5	dość dobry
3	dostateczny
2	niedostateczny

KRYTERIA OCENIANIA:

1. Ocena **bardzo dobra (5)**: student zna, rozumie i wyjaśnia zakładane efekty kształcenia i potrafi je zastosować w praktyce w stopniu bardzo dobrym
2. Ocena **ponad dobra (4,5)**: student zna, rozumie i wyjaśnia zakładane efekty kształcenia i potrafi je zastosować w praktyce w stopniu ponad dobrym
3. Ocena **dobra (4)**: student zna, rozumie i wyjaśnia zakładane efekty kształcenia
4. i potrafi je zastosować w praktyce w stopniu dobrym
5. Ocena **dość dobra (3,5)**: student zna, rozumie i wyjaśnia zakładane efekty kształcenia i potrafi je zastosować w praktyce w stopniu dość dobrym
6. Ocena **dostateczna (3)**: student zna, rozumie i wyjaśnia zakładane efekty kształcenia i potrafi je zastosować w praktyce w stopniu dostatecznym

ZALICZENIE - student zna, rozumie i wyjaśnia zakładane efekty kształcenia i potrafi je zastosować w praktyce.

Literatura podstawowa:

Soar J, Perkins GD, Nolan J (red. wyd. pol. Jakubaszko J): ABC resuscytacji. Wytyczne ERC 2015, Górnicki Wydawnictwo Medyczne, Wrocław 2016

Podsumowanie kluczowych zmian w Wytycznych Resuscytacji Krążeniowo-Oddechowej 2015 ERC – <http://www.prc.krakow.pl/wyt2015/Podsumowanie.pdf>

Aktualizacja wytycznych AHA w zakresie resuscytacji krążeniowo-oddechowej i doraźnego postępowania w zaburzeniach krążenia w 2015 roku. Highlights of the 2015 AHA Guidelines Update for CPR & ECC (Polski/Polish) – <https://eccguidelines.heart.org>

Literatura uzupełniająca:

Gaszyński W.: Intensywna terapia i medycyna ratunkowa (wyd.2). PZWL, Warszawa 2016

Zawadzki A. (red.): Medycyna ratunkowa i katastrof. Podręcznik dla studentów uczelni medycznych (wyd. 2). PZWL, Warszawa 2011

Atkinson P, Kendall R, van Rensburg L: Medycyna Ratunkowa. An illustrated colour text. Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2012